aproape nefiresc, nefiresc mai ales pentru de obicei foarte îngusta cetate în care încercam să prind rădăcini", descrie poetul acest oraş european unde îndeplineşte funcţia de secretar de presă al legaţiei române 2) Leziune ● Poezie publicată în volumul de versuri : „Paşii profetului" ● Hoţ (reg.) 3) Din neamul antilor ● „Cîte odată cu stranii nechezuri / ce se desprinde pe pe cîmp de mohor" (Mînzul) ● Susţine spicele 4) „Mă căzneam să culeg cu năvoadele luării aminte cîte o frîntură din această limbă nouă, aspră şi rece, răsfoiam prin Abecedar şi încercam să descifrez cuvintele ce ascundeau pentru mine tot atîtea enigme", descrie Blaga începuturile vieţii de... la Sebeş ● „... aplecat", - altă poezie aparţinînd lui Blaga publicată în volumul „Laudă somnului" (1929) 5) Localitate în Suedia ● La 1 mai 1921 apare la Cluj primul număr al publicaţiei „Gîndirea", Blaga numărîndu-se printre fondatori, atras de perspectiva grupării de a se lega de tradiţiile istorice, ale folclorului şi mitologiei româneşti, de a imagina metaforic „un spaţiu mioritic" 6) Nave ● Rîu afluent al Mureşului 7) Cama! ● Critic şi istoric literar (1897—1964) ce notează „Lucian Blaga aduce în poezia sa o experienţă de o întindere şi adîncime cum literatura noastră n-a cunoscut de multe ori, care vorbeşte puternic printr-o substanţă făcută din cele mai înalte nelinişti din cîte poate atinge sufletul omenesc" 8) Dicţionar ● Filozof român (1845—1882) ce-l fascinează pe liceanul Lucian Blaga 9) „Meşterul...", piesă de teatru scrisă de Blaga în 1927 în premieră pe scena Naţionalului bucureştean la 5 aprilie 1929 ● Localitate la Marea Nordului 10) „Sfîrşit de...", poezie de factură lirică inserată în volumul „Cîntecul focului" ● Altă poezie din volumul „În marea trecere" (1924) ● Posesiv 11) Poezie de inspiraţie patriotică din volumul „La cumpăna apelor" (1933) ● „Aura ia huihe", culegere în mai multe părţi, din lirica lui Lucian Blaga, apărută la Helsinki în anul 1945 (pl.)

Dicţionar : EMW ; ORN ; IER ; BIE ; NNE.

Dumitru Henegar
Alba Iulia

Între buletinul de identitate şi... istoria literaturii

Între numele din buletinul de identitate al scriitorului şi numele său din Istoria literaturii sînt adesea mari, spectaculoase... deosebiri. Motivul ? Dorinţa firească de a începe un parcurs literar cu... literaturizarea numelui, credinţa că un nume mai „sonor" ori mai „colorat" poate asigura mult visata unicitate.

Iată aşadar ce nume purtau la naştere :

Bogdan Amaru — Alexandru Piriianu
Constantin Argeşanu — Constantin Emil Popescu
Tudor Arghezi — Ion N. Theodorescu
Maria Arsene — Anton Alexe
George Bacovia — Gheorghe D. Vasiliu
Ion Barbu — Dan Barbilian
George Bariţiu — Gheorghe Popoviciu
Jean Bart — Eugeniu P. Botez
Alice Basarab — Maria Moldoveanu
Gh. Bogdan Duică — Gheorghe I. Bogdan
Dimitrie Bolintineanu — Dimitrie Cosmad
Radu Boureanu — Radu Gheorghe Boureanul
Liviu Bratoloveanu — Vasile Gheorghe Bratoloveanu
George Breazul — Gheorghe N. Georgescu-Breazul
Marcel Breslaşu — Marcel A-Breslisca
Emanoil Bucuţa — Emanoil Popescu
Ion Buzdugan — Ivan Alexandru Buzdugan

O. Carp — Gheorghe Proca
Otilia Cazimir — Alexandra Gavrilescu
Ion Călugăru — Buium Croitoru
Panait Cerna — Panait Stanciof
A. Ciurunga — Robert Eisenbraum
Eugen Constant — Eugen Constantinescu
Paul Constant — Paul Constantinescu
Mihail Cosma (Claude Sernet) — E. Spiru.
Nichifor Crainic — Ion N. Dobre.
Paul Daniel — Paul Ionescu
Barbu Delavrancea — Barbu Ştefănescu
Vasile Demetrius — Vasile Ogea
George Demetru Pan — Dimitrie Gheorghiu
Gheorghe din Moldova — Gheorghe I. Kernbach
Ştefan Roll — Gheorghe Dinu
Ilariu Dobridor — Constantin Ionescu Cioroianu
Constantin Dobrogeanu-Gherea — Constantin Cass
Mitropolitul Dosoftei — Dumitru Bărilă
George Drumur — George Pavlovici
Bucura Dumbravă — Fani Seculici
Elena Farago — Elena Paximede
Mia Frollo — Maria Buzoianu
Dan Faur — Dan Fechner
Scarlat Froda — Scarlat Weitzendorf
Laurenţiu Fulga — Laurenţiu Ionescu
Benjamin Fundoianu — Benjamin Wechsler
Gala Galaction — Grigore Pişculescu
George Gregorian — Gheorghe Ionescu
Constanţa Hodoş — Constanţa Tălăşescu
Dumitru Iacobescu — Armand Iacobson
Gheorghe Ionnescu—Gion — Gheorghe I. Ionnescu
Sergiu Ludescu — Mircea Tiriung
Ion Maiorescu — Ioan Trifu
Tudor Măinescu — Constantin Măinescu
Samuil Micu — Maniu Micu Clain (Klein)
Emilia St. Milicescu — Emilia Sadoveanu

Constantin Mille — Constantin Milea
Octav Minar — Octav Popovici.
Ion Minulescu — Ion Minculescu
Corneliu Moldoveanu — Constantin Ionescu
Sanda Movilă — Maria Ionescu
Sofia Nădejde — Sofia Băncilă-Gheorghiu
D. Theodor Neculuță — Dumitru Theodor a Ciubotăriții.
Nicolae Nicoleanu — Neagoe Tomoșoiu
Alexandru Obedenaru — Alexandru Georgiade
Stan Palanka — Iosif Gheorghe Stan
Petre Pandrea — Petre Marcu
Ion Pas — Ion Pascu
Perpessicius — Dumitru S. Panaitescu
Alexandru Petroff — Dumitru Theodorescu
Miron Pompiliu — Moise Popovici
Augustin Z. N. Pop — Augustin Z. N. Popescu
Iraclie Porumbescu — Iraclie Golembiovschi
Ioana Postelnicu — Eugenia Banu
Ion Potopin — Ion Magnea
Tana Qvil — Ana Maria Băjescu-Oardă
George Ranetti — Gheorghe Ranete
Eugen Relgis — Eugen Sigler
Riria Xenopol — Coralia Biberi
Alecu Russo — Alecu Rusu
Izabela Sadoveanu — Izabela G. Morțun
Ion Marin Sadoveanu — — Iancu Leonte Marinescu
Alexandru Sahia — Alexandru Stănescu
Mihail Sebastian — Iosef Hechter
Smara — Smaranda Gheorghiu
Alice Soare — Alice Baltă
Mihail Sorbul — Mihail Smolsky
Dimitrie Stelaru — Dumitru Petrescu
Simion Stelaru — Alexandru Botez
Mihail Straje — Mihail Stețcu
Vladimir Streinu — Nicolae Iordache
Lazăr Șeineanu — Lazăr Schein
Panfil Șeicaru — Paul Popescu
George Talaz — Gheorghe Constantinescu
Sandu Teleajen — Sandu Morcovescu
Victor Torynopol — Victor Florescu
George Tutoveanu — Gheorghe Ionescu
Urmuz — Dimitrie Dem. Ionescu-Buzău
Ion Valerian — Valeriu Ionescu
Mitropolitul Varlaam — Vasile Moțoc
Ștefana Velisar-Teodoreanu — Maria Ștefania Lupescu
Iulian Vesper — Teodor Grossu
Ion Vinea — Ion Eugen Iovanaki
Tiberiu Vornic — Tiberiu Oprea
Ilarie Voronca — Eduard Marcus
George Mihail Zamfirescu — Gheorghe Petre Mihail Zamfirescu

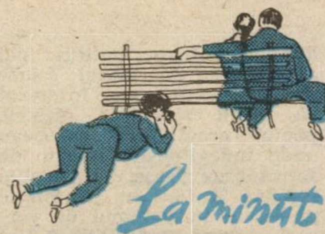
G. Tomescu
(evident un... pseudonim)

ANAGRAMĂ
(7 litere)

DIN CHIMIE
(Metagramă anagramată : XXXXXXOX–XXOXXXXX)

MONTMARTRE

— Pentru tabloul ăsta un american mi-a oferit zece mii de franci.
— Eu n-aș da mai mult de două sute...
— Haide, ia-l. O fac numai ca operele noastre cele mai bune să n-ajungă peste ocean.

TARDIV

— Sînt și pagini de modă în jurnalul pe care-l citești ?
— Da... dar e vorba de jurnalul de ieri... și nu cred că te mai interesează...

SOLUȚIE

— Fata mea, domnul Truță, ți-a cerut mîna...
— Vai, tată, se poate ?!... Știi, eu n-aș vrea încă să mă despart de mama...
— Dar ia-o cu tine, dragă, spune repede tatăl.

LOGICĂ

— Trebuie să fie grozav cînd un actor își dă seama că și-a pierdut glasul...
— Da, dar e și mai grozav atunci cînd nu-și dă seama !

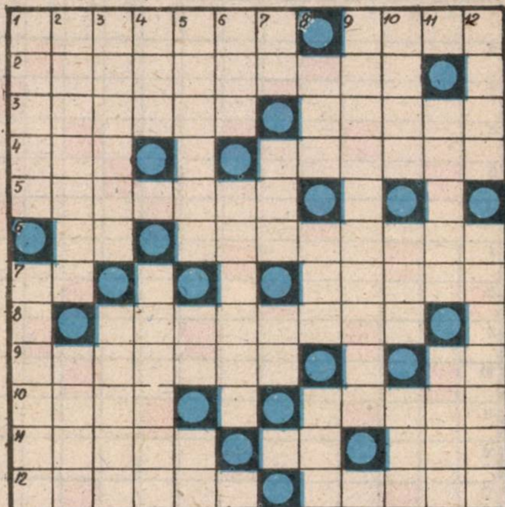
ADEVĂR

— M-ai rugat să-ți împrumut o mie de lei acum un an asigurîndu-mă că n-o să ai nevoie de ei prea multă vreme.
— Îți jur că așa e. I-am cheltuit în cîteva minute.

LA PROCES

— E adevărat ce susțin martorii ? Trei zile n-ai spus nici un cuvînt soției dumitale ?
— E adevărat, domnule judecător, n-am vrut s-o întrerup !

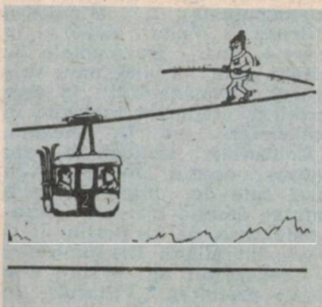

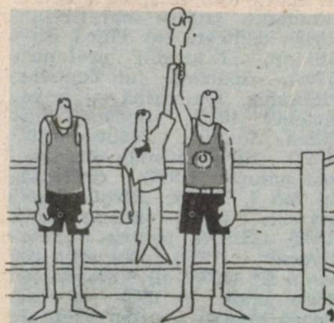
ORIZONTAL : **1)** Rege dac, tatăl lui Decebal, care, după istoricul antic Frotinus, socotea că statul geto-dacilor nu trebuie să se amestece în certurile interne de la Roma ● „Cetatea eternă", unul dintre cele mai puternice ale lumii, care, în urma unor crîncene războaie, a supus statul dac condus de Decebal **2)** Castru în Dacia romană, în județul Sălaj, în apropiere de satul Moigrad, cunoscînd o înfloritoare dezvoltare în timpul domniei împăratului Septimiu Sever (193—211) **3)** Cuvînt latin, însemnînd proprietate funciară liberă de orice sarcini servile sau vasalice ● Simplu instrument de calcul (pl.) **4)** Umflătură sau nod (pop.) ● Zeu grec, stăpîn pe timp și lume **5)** Pînză sau... continent **6)** Nichita Stănescu ● Membru al unui trib, după toate probabilitățile de origine traco-getică, care locuia pe undeva prin nordul Moldovei și căruia îi aparține cultura cunoscută sub numele de Lipița **7)** Tudor Arghezi ● A seca o baltă sau a îndepărta un rău **8)** Cetate dacică făcînd parte din sistemul de fortificații din Munții Orăștiei, după păreri recente, putînd fi chiar locul cetății Argedava, capitala statului lui Burebista **9)** Oraș în județul Hunedoara, celebru în istoria românilor prin Palia din 1582 ● Monedă romană de aramă sau de bronz **10)** Numele dat de greci dacilor ● Monede turcești de argint, cu circulație în țările române **11)** Portiță ● Cămașă femeiască cu cusături alese ● Șansă **12)** Geograf și istoric grec care a atestat faptul că „geții și dacii vorbesc aceeași limbă", iar pe Burebista ni l-a înfățișat ca un mare comandant de oști, „o mare primejdie pentru romani" ● Rege dac (Diurpaneus), probabil fratele lui Scorilo, cel care, după cum scrie Cassius Dio, „văzînd greutățile situației dă de bună voie domnia lui Decebal".

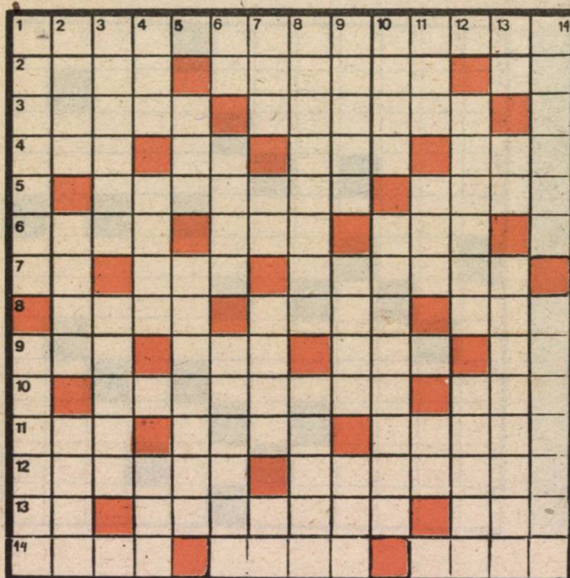
VERTICAL : **1)** Armă de luptă formată dintr-o lamă dreaptă cu două tăișuri ● Istoric roman (Pompeius) care pomenește de „creșterea puterii dacilor prin regele Rubobostes" atestînd și domnia unui alt vrednic rege, Oroles **2)** Monumentul celebru ridicat la Roma în Forumul lui Traian, în amintirea victoriilor repurtate împotriva dacilor, importantă sursă arheologică pentru studiul războaielor daco-romane ● Ceea ce rămîne **3)** Rege get despre care scriitorul Justinus povestește că, drept pedeapsă pentru o înfrîngere în fața bastarnilor, și-a obligat ostașii să fie, pentru o perioadă, servitorii femeilor lor ● Animal de cărat poveri la munte **4)** Fruct ● Părul lung, împletit, al femeilor dace (sing.) **5)** Ceea ce ține de iliri ● Scut ! ● Anton Bacalbașa **6)** Personaj feminin din opera „Turandot" ● Cronicar moldovean care a demonstrat originea romană a poporului român **7)** Obîrșie ● Produs ciobănesc ● Doi piepteni ! **8)** Șănțuleț la teasc... ● și ceașcă de lut ● Trubadur în Grecia antică **9)** Puternic rege dac pe la începutul secolului al II-lea î.e.n. probabil stăpînind în Transilvania **10)** Stat în peninsula Arabia ● Mine de aur ● Țăruș **11)** Dinast get atestat de Suetonius și de monede ● Exponent al culturii **12)** Votat ● Istoric latin de la care ne-au rămas importante mărturii privind luptele dintre Traian și Decebal.

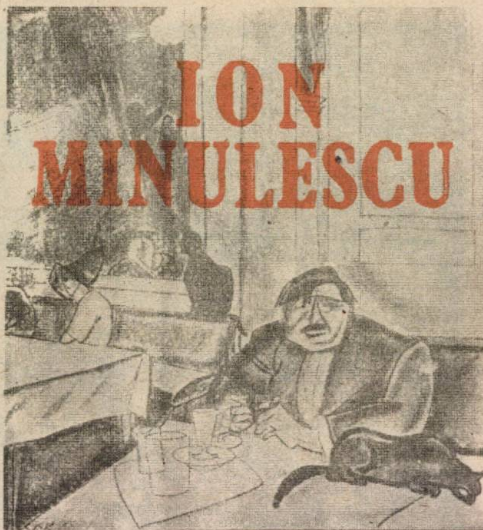
Cuvinte rare : DUL, SAR, TAS, AED.

Virgil Ciotlos
Alba Iulia

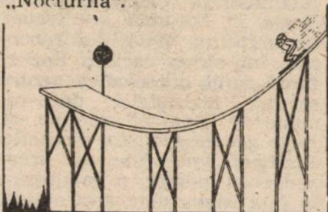

ORIZONTAL : 1) Primele producţii ale lui I. M. Nirvan (pseudonim al poetului) apar în 1897, cînd Ion Minulescu era elev la Piteşti, în această revistă (2 cuv.) 2) Cunoscut pictor şi grafician, prieten al poetului, care realizează desenul de pe coperta primului volum de versuri al lui I. Minulescu, „Romanţe pentru mai tîrziu" (1908) ca şi coperta şi ilustraţiile altui volum de versuri, „De vorbă cu mine însumi" (1913) (Iosif) ● „Bărbierul regelui Midas sau Voluptatea adevărului" (1931), „Roşu, galben şi albastru" (1924) sau „Corigent la limba română" (1928) sînt cîteva dintre astfel de scrieri abordate de poet ● „Nu sînt ce par a fi" ! 3) Tatăl celui care avea să fie poetul Ion Minulescu, stins în urma unui atac de apoplexie în anul 1881, în noaptea de revelion, cu şase zile înainte ca soţia acestuia, Alexandrina Ciucă, să-l aducă pe lume pe viitorul poet ● Din acest tip de operă minulesciană cităm : „Romanţe pentru mai tîrziu" (1908), dedicată lui Tilică Burillianu, „Liturghii profane" (1908), dedicată lui Zenovie Pîclişanu, „De vorbă cu mine însumi" (1913), dedicată lui Tilică Ioanid, „Spovedanii" (1927), „Strofe pentru elementele naturii" (1930), dedicată lui Ion I. Pillat, „Strofe pentru cele patru anotimpuri" (1930), „Strofe pentru faptele diverse" (1930), „Nu sînt ce par a fi" (1936). 4) Vara de la Paris, unde, în 1900, poetul pleacă pentru a urma dreptul ● Primele versuri din poezia „Octombre" ! ● Geniu al apelor (mit.) ● „Rînduri pentru Anul...", altă poezie minulesciană. 5) ...a noului venit, ...a ultimei seri, ...fără ecou, ...a ei şi cîte altele, poezii specific minulesciene (sing.) ● Asemenea. 6) „Romanţa celor... romanţe", de pildă sau cifra favorită a poetului ● A urca ● Oraş în U.R.S.S. 7) Debutul lui Ion Minulescu ! ● Timpul trecut ● Pat pentru puşti. 8) „...Insula enigmă", poezie dedicată lui N. M. Condiescu ● Valoare de trei, cifra preferată a poetului ● Interjecţie. 9) Nici ai mei, nici ai tăi ● „Vara în capitală", primele versuri ! ● Servea odinioară la cafeneaua Kübler, unde mergea poetul împreună cu D. Anghel, Şt. O. Iosif, Ilarie Chendi, P. Cerna etc. ● Primele tipărituri... din nuvelele fantastice „Cetiţi-le noaptea" ! 10) Exclus ● Grupaj. 11) Erodat ● A zugrăvi ● Pene. 12) Fiul lui Agamenon (mit.) ● Rîşnit. 13) Debutul poemului „Fapt divers"! ● A sfîrşi ● Prefix cu sens de morală. 14) Încercare literară ● Mamifere din Tibet ● Personaj pentru poeziile „Spre soare", „Romanţa soarelui" şi „Nocturnă".

VERTICAL : 1) În acest oraş muntean, poetul face cursul primar şi începe, în 1891, liceul ● „...pentru toată lumea", volum apărut în 1930. 2) Oscior ● „..., galben şi albastru", cunoscut roman minulescian (dim. fem.) ● Piteşti, unde-şi începe studiile, Slatina, de unde-şi trage obîrşia, Paris, unde face cunoştinţă cu poezia simbolistă sau Bucureşti, unde încetează din viaţă în 1944 şi este înhumat la cimitirul Bellu (sing.). 3) Ilustrată ● „Pleacă berzele" şi „Lulu Poppescu" (1921), „Omul care trebuie să moară" (1924), „Manechinul sentimental" (1926), „Allegro ma non troppo" (1927), „Amantul anonim" (1928), „**Porumbiţă fără** aripi" (1931) şi „Nevasta lui Moş Zaharia" (1937) sînt cele mai cunoscute astfel de opere dramatice ale poetului. 4) Primii eroi ! ● Erou pentru o pastorală ● Onomatopee pentru mersul înapoi al boilor. 5) Primele romanţe ! ● „Povestea vorbei", în care debutează în 1897, „Foaia pentru toţi", în care publică sub pseudonimul I. Minulescu Nirvan, „Viaţa nouă", în care-i apar fragmentele de proză (Din jurnalul unui pribeag), „Sămănătorul", în care publică traduceri realizate în colaborare cu D. Anghel, „Convorbiri critice", în care apare poema „În oraşul cu trei sute de biserici", ce îi atrage atenţia marelui Caragiale care, de la Berlin, îi şi scrie lui Mihail Dragomirescu — redactorul şef — spre a-şi arăta preţuirea, „Viitorul" în

redacţia căreia o cunoaşte pe Claudia Millian, viitoarea soţie etc. 6) Debutul poeziilor „Trei lacrimi reci de călătoare", „Trec vagabonzii" şi „Triptic banal" ! ● „...cu geamuri portocalii", volum de povestiri de factură simbolistă pe care poetul il publică în 1908 ● Măsoară intensitatea curentului. 7) Zeul vinturilor ● „...ce par a fi", titlu sub care Ion Minulescu îşi adună în 1936 poeziile din ultimii ani ● Trei fără Rezeda, apropo de romanul publicat de Minulescu în 1933 ● Începutul volumului de proză (1920) : „Măşti de bronz şi lampioane de porţelan"! 8) Motiv pentru „Romanţa zilelor de ieri" ● „Nihil", poezie dedicată lui Scarlat Froda. 9) Culegere bibliografică ● Domeniu slujit de I. Minulescu în calitate de Director general intre anii 1922—1940 ● Între anii 1881 şi 1944 s-a derulat viaţa poetului romanţelor pentru mai tirziu. 10) Piatră semipreţioasă ● Prizonieră. 11) Aparat de gimnastică ● „Ita...", poezie ce încheie ciclul „Nu sînt ce par a fi" ● Începutul cunoscutei poezii „Cînta un matelot", pe versurile căreia s-a scris nu mai puţin cunoscutul cîntec interpretat de Doina Badea ! 12) Poet simbolist, prieten al lui Ion Minulescu, începînd din 1906, care scrie, în urma şederii împreună pe ţărmurile Mării Negre, ciclul de „Fantezii" (1909), replică la „Romanţe pentru mai tirziu" publicate de Ion Minulescu în 1908 (Dimitrie) ● Literă a alfabetului. 13) „Pe harta Europei", poezie dedicată lui Aristide Blank, partea vestică! ● „Strofe pentru ploaie" ! ● Aşa cum era Claudia Millian, soţia poetului, autoarea volumelor de versuri „Garoafe roşii" (1914), „Cîntări pentru pasărea albastră" (1923), „Întregire" (1936) şi a piesei de teatru „Vreau să trăiesc" (1937). 14) După „Revista celorlalţi" scoasă în 1908, în 1912, Ion Minulescu scoate acest al doilea organ de presă în jurul căruia se grupează G. Bacovia, C. Millian, A. Maniu, N. Davidescu etc. si care îşi încetează apariţia, ca si prima, tot după al treilea număr ● Calitate în care noi toţi receptăm opera acestui contestat poet al citadinului, autorul renumitelor „Romanţe pentru mai tirziu".

Dicţionar: ETE, NIX, OSH, LIC, ETO, IACI, ERO, STU, EOL, ONIX, REC.

Nicolae Rotaru

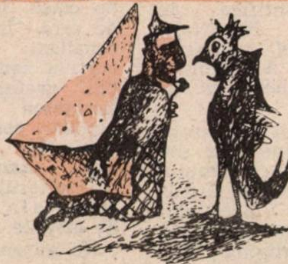

DESPRE...

...TEATRU

Teatrul a fost creat de greci, cu 6 secole înaintea erei noastre. Multă vreme tragediile lor au fost reprezentate pe scene împrejmuite de trepte din lemn. În secolul al patrulea încep să construiască din piatră teatre în amfiteatru, sprijinite de cîte-o colină şi deschise spre mare sau spre panorama munţilor. Ca şi grecii, romanii au construit mai intii tot teatre de lemn. De abia în anul 55 înaintea erei noastre, din ordinul lui Pompei, a fost construit primul teatru în piatră, în Roma eternă. De-a lungul Evului Mediu, teatrul s-a mărginit să reprezinte, ocazional, mici scene cu caracter sacru, în interiorul bisericilor. După aceea „misterele", creaţie a secolelor XIV şi XV, se desfăşoară în pieţele din faţa bisericilor, din pricina afluenţei spectatorilor stirniţi de subiectele acestor mistere.

Arhitectura teatrului modern ia fiinţă în Italia : primul teatru de acest tip a fost construit la Vicenza, în 1583, de Vincenzzo Scamozzi după planurile lui Palladio, mort cu trei ani mai înainte. În Franţa, prima sală consacrată reprezentării „misterelor" va fi instalată în L'Hôtel de Bourgogne, cumpărat în acest scop de Confreria Pasiunii, în 1548. Confraţii vor rămîne proprietarii acestui teatru pînă în 1677. În Anglia, naşterea dramei elisabetane, la sfirşitul secolului al XVI-lea, va fi contemporană cu construirea teatrelor permanente, dintre care cel mai celebru este Teatrul Globe.

...CUBISM

Pictorul Henri Matisse vorbind de „petits cubes" în faţa unui peisaj aparţinînd lui Braque expus la Salonul de toamnă, în prezenţa criticului de artă Louis Vauxcelles, acesta a vînat din zbor observaţia şi a folosit primul, într-un articol, cuvîntul Cubism.

...IMPRESIONISM

Pînza intitulată mai apoi Impression soleil levant, a fost pictată în 1872 de Claude Monet, de la o fereastră, în Havre, şi a fost prezentată la prima expoziţie organizată în aprilie 1874 de foarte tînăra „Societate anonimă a pictorilor, sculptorilor şi gravorilor" fondată de Monet, Pissarro, Renoir şi prietenii lor. Întrebat, pentru a fi înscrisă în catalog, ce titlu poartă lucrarea sa, artistul a răspuns : „Cum ceea ce vedeţi nu poate să treacă cu adevărat drept o stradă din Havre, treceţi : «Impression»". Louis Leroy, un critic de scandal, vrînd să-l ironizeze, şi-a intitulat articolul său : L'exposition des impressionistes. Cîteva zile mai apoi, un alt critic, Jules Castagnary, vorbea primul în revista Le Siècle, de Impresionism. Élie Faure, autorul unei prestigioase „Istorii a artei", fără să-l ironizeze pe artist, a adoptat denumirea de impresionism.

...PIPE-LINE

Prima conductă petrolieră a fost construită în 1865 de Samuel Van Syckel, în Pennsylvania ; treisprezece ani mai tirziu, în acelaşi stat funcţiona deja o conductă cu un diametru de 15 (cincisprezece) centimetri şi cu un debit zilnic de 1 500 de tone. Dezvoltarea rapidă a producţiei de ţiţei a făcut ca în 1886 să existe în Statele Unite 1 800 kilometri de conducte. Astăzi, există peste 900 000 de kilometri de Pipe-Line (pentru produse brute sau finite) în perfectă stare de funcţionare în intreaga lume.

Traduse şi adaptate de Vintilă Ornaru

Lejeritate

Moda, apanajul omului contemporan sieși, în ritm cu timpul și gustul momentului se adaptează versatilității sale excentrice sau aplecării spre rigoare și exotism. Această labilitate temporară este un manifest de vigoare și tinerețe, nici măcar de inconsecvență estetică.

Fiecare jurnal, fiecare paradă, fiecare an aduce noi orientări, noi tăieturi, noi game cromatice sau accesorii, provocînd o adevărată degringoladă bugetară personală.

Cu toate acestea, ținuta contemporană nu aduce o inovație substanțială, ea fiind mereu o retranscriere a clasicelor tipologii vestimentare, cristalizate de-a lungul veacurilor: costumul drapat — flotant, de tip egiptean-grecesc, costumul „en fillé" ca „paenula" romană, „poncho-ul" mexican, costumul închis de tipul „chitonului" grec, bluze și cămăși, costumul deschis ca „tulupa" rusă, redingota și costumul „fourreau".

Apărînd datorită necesităților fiziologice de protecție, îmbrăcămintea evoluează spre veșmînt, odată cu investirea în ea a unor necesități mentale legate de rituale magico-religioase și de dorința de reprezentare. Astfel, puterea în stat, stratificarea politică și socială, marcarea autorității delegate se particularizează prin bogăția sau austeritatea veșmîntului și accesoriilor. Și azi putem identifica în necropole importanța vreunei persoane, în funcție de amploarea și opulența vestimentară.

Cele mai interesante fenomene le-a dat în evoluția costumului impactul politic și cultural al diferitelor mișcări de idei sau curente artistice care au căutat să-și găsească în veșmînt un corolar expresiv al frondei și apartenenței la cauză (girondinii, beatnicii, hippiștii, etc).

Conturarea la sfîrșitul secolului XIV a etnităților istorice distincte se oglindeşte în constituirea costumului național specific.

Astfel veșmîntul în decursul îndelungatei sale istorii a depășit mereu utilul imediat, constituindu-se, dincolo de prezența sa de martor al evoluției civilizației umane, cu un puternic caracter de clasă, în fenomen de artă. Îndrumat și canalizat de gustul curților regale, de nobili, grefat pe continuitatea portului popular, costumul a ajuns să depășească sfera manufacturieră a croitorului trecînd spre cea a creatorului de modele.

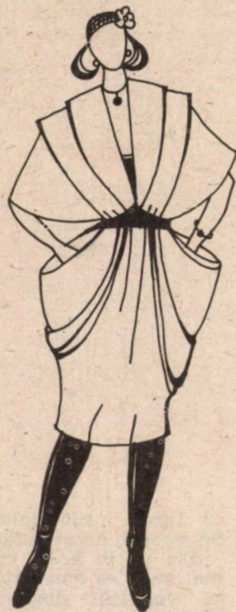
Nu putem vorbi de accepțiunea modernă a acestui cuvînt, **modă** — decît de la sfîrșitul secolului al XIX-lea cînd în Franța au loc primele prezentări de colecții de îmbrăcăminte **la modă,** devenite ulterior parade de modă. Acest transfer de sens al cuvîntului modă de la francezul „modè" — înțeles ca modalitate temporară de manifestare a gustului în materie de îmbrăcăminte dar și de orice altceva, pînă la completa identitate între veșmînt și modă, ne arată adevărata dimensiune a acestui fenomen. Nu întîmplătoare erau deci firmele magazinelor de la începutul secolului „Mode și Pălării", conținînd confecții și pălării.

Lejeritatea acestui impetuos secol XX, care a tehnicizat și scientizat mediul introducînd umanitatea în era cosmică, elibe-

și vigoare

rind femeia de sub o-primarea casnică a schimbat optica asupra rolului costumului care trece din sfe-

ra exclusiv estetică în cea optim funcțională.

Moda, incorporată unor adevărate industrii, dezvoltă accepțiunea contemporană a acestui „usage passager" (Larousse), printr-un asalt considerabil asupra individului, asalt tipic societății de consum. Seismograf al pulsului social, expresie capricioasă a nevoii de schimbare și evoluție, uniforma noului o îmbracă cei pregătiți a înfrunta bunul simț conservator general.

După ce moda a survolat romantismul „à la campagne", „pioneer style", vigoarea geometrismului de influență „op-art" însoțind decibelii revoluției beat, înregimentarea bluege-istă, s-a complăcut cîțiva ani într-o confuzie estetică de sorginte orientală (nu departe de kitch), cultivînd un erotism și exotism exacerbat.

Moda acestei veri este o replică a austerității europene întoarsă spre rigoarea liniei și contrastului. Colajul de materiale, suprapus tăieturii foarte simple, redau ținutei acea fantezie și nonconformitate ce amintește de arta peticelor — „patchwork". Alăturarea de materiale de diverse culori

(alb-negru) sau de diverse texturi (mat-transparent, textil-piele) cît și aplicarea unor nenumărate accesorii (capse, catarame, șnururi, ciucuri) dau ținutei o anumită excentricitate de dorit.

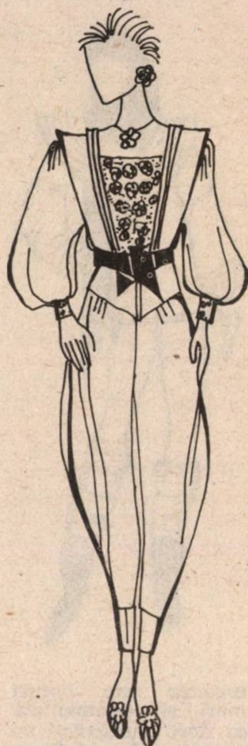
Dominația pantalonului, de la cel lung pînă la cel de tip grenadier sau cel scurt bufant, impune acest veșmint definitiv în repertoriul feminin.

Pantalonul în stilul șalvarilor de tip turcesc sau kurd lung pînă la gleznă cu o jachetă cu mineci ample, din voal de mătase sau lînă poate fi o interesantă ținută de seară sau de revelion. Să nu uităm și accesoriile: salba, cercei lungi și grei, bentița aurie sau argintie care circumscrie capul peste frunte și brățările late.

Ca ținută de după-amiază, se menține costumul stilizat al armatei franceze din secolul XV—XVII cu pantaloni colanți pînă la genunchi cu ciorapi albi și pantofi cu toc jos cu cataramă, cămășile de dantelă cu gulere ample pînă pe umăr cum se vede în portrete ale regelui Charles I Stuart, făcute de Anthony van Dyck sau în tablourile lui Frans Hals și William Hogarth.

Pantaloni gofrați ca ai mușchetarilor cu cizme scurte, pantaloni pînă la genunchi mulați ca ai elegantei napoleoniene, mineci ample din brocart ca ale lui Francisc I al Franței, sau gulere gofrate de dantelă de tip reéche, sînt tot atîtea surse de inspirație pentru o orientare barocă de nuanță istorică a modei acestui an.

Nu lipsesc variantele sport cu salopete lungi, sau pînă la ge-

nunchi, cu bretele sau mînecă lungă, din catifea, din voal de lînă subțire în carouri, din

Almanah «Luceafărul» — coala 20

fiş, bumbac şi din mătase.

Fustele pantalon de stofă albă, bluza de dantelă albă, cu vestă înflorată din catifea, cu pălărie de pai sau

organza cu boruri mari şi ornamentată cu flori multicolore ne apropie de viziunea unei idilice plimbări la ţară.

Această varietate a modei pantalon este o dovadă a comodităţii, tinereţii şi, de ce nu, a eleganţei acestui tip de veşmint considerat pînă nu de mult exclusiv masculin, sau sportiv.

Ţinuta sportivă a mini-ului, este accentuată şi de corsajul asimetric în compunerea materialelor, contrastante atît ca textură (plin şi plasă) cît şi ca imprimeu (buline cu dungi alb-negru). Aplicaţiile cu catarame, şnururi împletite, dau acea încărcătură de detalii apropiate de stilul safari.

Ţinuta diurnă, mai sobră în lungime, îşi păstrează asimetria tăieturii şi colajului materialelor, dezgolind un umăr şi îmbrăcindu-l amplu pe celălalt. Motivul unduitor al şarpelui de la cordon este reluat prin aplicaţia lui decorativă pe corsaj şi prin rotirea ştraifurilor de material la fustă.

Dezgolirea umerilor, folosirea plasei colată materialelor

mate de bumbac, dau rochiilor acel surplus de mister şi transparenţă coborît parcă din basmul „Fetei pescarului".

Dincolo de aceste orientări majore ale anului, suportul cel mai consecvent al modei rămîne costumul naţional, această matcă de continuitate a tradiţiei dar şi de perpetuă inovaţie. Întîlnim în colecţiile naţionale veşminte stilizate tiroleze (volane şi veste multicolore), indiene (rochii de bumbac cu mîneci ample pornind direct dintr-o platcă pătrată bordată de bănuţi, cu un joc studiat al distribuţiei imprimeului, cu veste matlasate), chinezesc (cu pantaloni şi bluze largi de mătase), tahitiene (cu minijupe din franjuri, pioneer-style, cu rochii de diferite carouri cu inserţii de piele) etc.

În creaţiile româneşti de modă încadrate în context general, se regăsesc mereu prezente prelucrări ale costumului naţional cu mîneci bogate, cu manşete formate din „cerculeţe" succesive, cu platcă amintind de pieptare şi cu o fotă stilizată. Foarte căutate sînt compleurile din fustă şi şal cu franjuri, din acelaşi material, de stofă de lînă în carouri, sau croşetate.

Preocupările artiştilor plastici în acest domeniu atît de elocvent ilustrate de creaţiile prezente în Magazinele Fondului Plastic sînt o lecţie şi totodată o invitaţie continuă la educarea gustului.

În general, reîntoarcerea la lejeritate, simplitate, vigoare, se observă şi din tăietura părului foarte simplă, naturală, fără o orintare anume, asociată cu un machiaj foarte discret, uneori

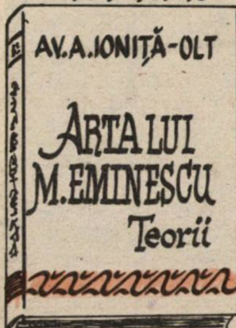

cu lipsa machiajului. Se poartă naturaleţea. Aşa că în acest an, mai mult ca niciodată, se verifică sloganul modei ca stare, spirit, fiecare putîndu-şi alege genul de îmbrăcăminte adecvat ţinutei sale interioare, preocupărilor şi uneori, de ce nu ?, insolenţei de a părea că rezistăm asaltului temporal, demonstrîndu-ne mereu că sîntem tineri şi dornici de schimbare.

Cristina Suciu Moscu

Enigmistică de Cornel Popescu

6,8 ; 5,3,4,8

6,8,4 ; 6,2,3

4,7 ; 6

3,9 ; 9,2,7

antologie parodistică de MIRCEA MICU

GHEORGHE PITUȚ
Aş paşte turme

Aş paşte turme-n orice zi,
mioare berce sau cornute
cu blană albă, blană gri,
chiar de ar fi vreo şapte sute.
Urcat pe un catir docil
le-aş zice doine din caval
şi m-aş simţi din nou copil
umblind pe vale şi pe deal.
Sint mulţi confraţi care se-ndoaie
de ce inseamnă să creşti oi
ei nu ştiu cum că orice oaie
dă cite-un miel sau cite doi.
Că e frumoasă ca o zină
şi dacă ii vorbeşti mai rar,
seara cind vine ea la stină
se mulge singură-n şiştar.

ADRIAN PĂUNESCU
Declarație

Te iubesc chiar dacă plouă, te iubesc chiar dacă
ninge
meteorologii ăştia au in loc de cap o minge,
te iubesc şi la Craiova cind mă plimb
sub vechiul zid
şi cind cint diverse imne in tribună la Rapid.
Te iubesc cu disperarea unui tren
ce nu se-opreşte,
foaie verde de iubire, foaie verde cozi de peşte.
Mai ales la malul mării te iubesc şi mai enorm,
te iubesc şi dimineaţa şi cind seara vreau
să dorm.
Voi reglementa această stare anacronică
şi veche
şi-am să-ţi cint un imn de jale
sub pufoasa ta ureche,
să ţi se-nfioare nara roză ca un trandafir
ochii să ţi se-nfioare cu reflexe de safir
lira coamei tale lunge, părul tău pină la glezne
il voi face inc-odată să mai lumineze bezne
şi pe cei ce te huliră am să-i spintec
cu-n pumnal
tu, nesemnul vieţii mele, nărăvaş şi dulce cal...

GEORGE ȚĂRNEA
Romanță

Dacă nu deschizi fereastra
am să cint sub ea balade
şi romanţe şi sonete
şi la urmă : „Uhăi, bade !"
Dacă nu deschizi fereastra
iţi voi secera toţi crinii
şi o să dansez berbuncul
pină-ţi pun in cap vecinii.
Dacă nu deschizi fereastra
frumuseţea mea ce pieri,
jur că dau in noaptea asta
telefon la pompieri.
Dacă nu deschizi fereastra
sfinx cu suflet de beton,
imi iau scara şi chitara
şi mă mut sub alt balcon.

TUDOR GEORGE
Sonet aerian

Să nu mă-nveţe Fănuş Neagu
Ce-nseamnă un sonet frumos.
Eu am de astea cu desagu'
Şi toate mi-au ieşit vinjos.

Am ascultat odată gagu
Că sint hirsut şi fioros
Şi că sint mai trebuincios
Decit unei mamzele magu.
Nu voi lăsa vreodată steagu
Acestui vin trebuincios
Chiar dacă domnul Fănuş Neagu
Venit recent din occident,
E sobru, trist şi abstinent.

HORIA BĂDESCU
Balada belferilor

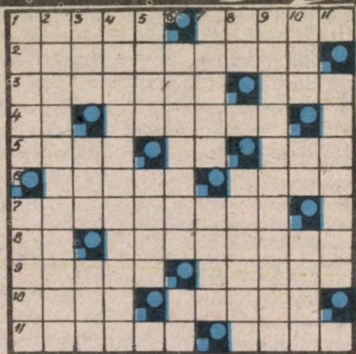
Ah ! beleferi mindri de la Cluj
stind intr-o dulce far niente
făcind şpaţiruri cu studente
prin parcuri sacre, buş a buş...

Pe Corso nu mai treceţi iar
ţinind in miini cu grijă polul
spre-a bea pălincă şi nectar
la circiumioara lui Mongolu.

Visaţi coride-n pijama,
aveţi burtică şi chelie,
ah ! belferi, suflete de nea,
cum vă iubeam eu in pruncie.

Ieşiţi din ce in ce mai rar
precum călugării din casă
plimbind in parcul solitar
pisoi prostuţi şi ciini de rasă.

Femina

ORIZONTAL : 1) Scufița roșie în versiune modernă pe motocicletă ● N-o supără că-i găunoasă, ci că-i zic „bătrînă“ (reg.) 2) Servesc aidoma unor porumbițe albe, deși nu ciugulesc 3) Gospodinele care și-au luat rolul în „serios“ ● Se leagănă în melodia unei dulci adieri 4) Ajunge la suprafață, dacă are suta ● Nu pot fi scoase din fire 5) Merge sau nu strună, tot femeia-l poartă acasă ● Fac șine ! ● Suportul moralo-bănesc al strigăturii : „Cine joacă mireasa“ 6) Bunul de preț pentru inima format „poșetă“ a... Cosînzenei ● Întruchipează cinstea și omenia 7) Proces prin care le fuge pămîntul de sub picioare 8) Sînt amabile la început ! ● Răsplată meritată după o dreaptă judecată (pl.) 9) Sechestrează și femeile din zbor ● Stațiuni montane, unde femeile practică sportul „alb“ vara 10) Cocoșelul care si-a pierdut „cucurigul“ ● Pseudonime notorii pentru femei atinse de „limbarită“ 11) Scoate triluri de „privighetoare“, rezemată de pieptul bădiței ● Spun că erau frumoase, dar cine le mai crede ?

VERTICAL : 1) Ordonează numai cu... măturoiul ● „Condurul doamnei“ adaptat la piesa familială „Cîntecul găinii“ 2) Chipuri „celeste“, deși nu-s „picate din cer“ 3) Spadă pentru antrenoare ! ● Lacrima doctorițelor, folosită în tratamentul bolnavilor ● Are rutină în antrenamentul la sol 4) Poartă peruci din... fire de catîr 5) Pune capac la gură ● Leagănă dorul tuturor 6) Ordinea mîndruței, de sună a „claie peste grămadă“ ● Tiv la dungă ! 7) Provoacă lacrimi care nu înduioșează pe nimeni ● Își roade unghiile, cînd n-are încotro 8) Răspîndește o pofticioasă mireasmă ● Primele vorbe ce și le aud miresele 9) Vrăbioare poznașe, drăgălașe, dar și... bucluсașe 10) Comandă negînditului să țină pe dreapta ● Au rezonanță la umor ! ● Cerc distins, preferat de femei la orice vîrstă 11) Băț ce nu permite femeilor să se-ncovoaie

Dicționar : SPA, ANOCATO, OGO.

Valeria Mârza
Alba Iulia

CONCURENȚA!

Mare îi fu mirarea lui Victor Hugo cînd auzi ce voia necunoscutul care năvălise cu cîteva clipe înainte în biroul său. Acesta, prezentindu-se repede, îi spuse că nu era poet de meserie, dar că în noaptea trecută fusese bîntuit de inspirație.

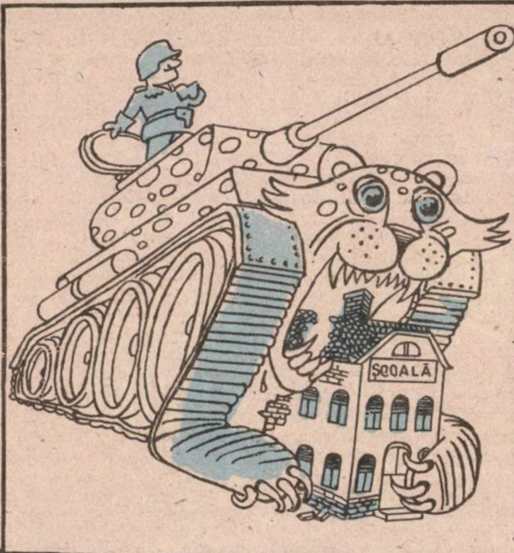
— Domnule Hugo, într-un ceas am scris cîteva sute de versuri. Cînd mi-am dat seama ce am făcut m-am întrebat imediat : „Bine, dar ce voi face cu ele ?“ Atunci mi-am adus aminte că sînt vecin cu poetul Hugo despre care se spune că trăiește bine din versuri. D-aia am venit. Vrei să ți le vînd ? Ei, facem afacerea ?

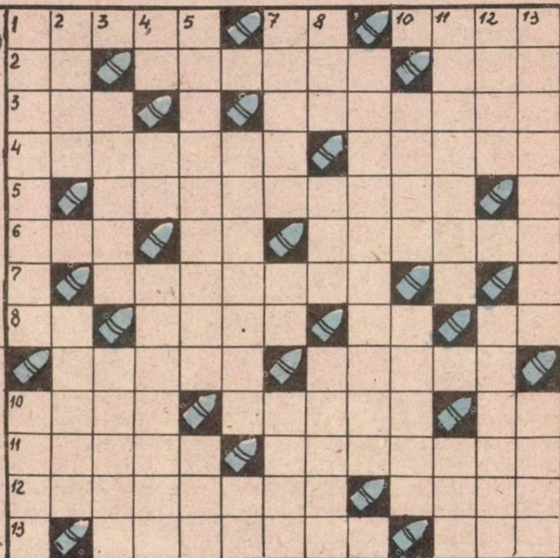
Victor Hugo făcu mare haz de propunerea necunoscutului. Dar nu-l putu convinge în nici un fel că un poet nu are ce face cu versurile altora. „Inspiratul“, însă, nu înțelegea în nici un chip acest lucru. El venise să încheie o afacere bună și, furios, pentru că se lovea de refuzul ferm al lui Hugo îi replică acestuia :

— Dacă nu vrei să le cumperi dumneata, am să te fac să regreți toată viața. O să mă adresez, cum e firesc, concurenței. Mă duc la domnul Dumas. Domnia sa o să le cumpere cu siguranță !

Mihai Popescu
Ploiești

PACE

ORIZONTAL : **1)** Convenție, tratat între state, care reglementează domenii determinate ale colaborării internaționale (spre evitarea conflictelor armate) ● Pace înjumătățită ● Situația de bună înțelegere, situație în care se evită ororile războiului **2)** Început de robinsonadă ! ● Oraș la granița dintre Franța și Elveția unde au avut loc numeroase conferințe internaționale privind acordurile, pacea, tratatele, sediul Ligii Națiunilor, azi sediul Crucii Roșii etc. ● Siglă pentru pașnicul „Programul Alimentar Mondial" **3)** Povestire despre unele întîmplări și fapte legendare, cu intervenții fantastice ale zeilor în războaiele și pacea lumii ● Popor antic care s-a constituit ca națiune pe teritoriul Germaniei, avînd o faimă de războinici prin excelență **4)** Rărit, înfoiat ● Costin... cel ce a spus : „Regii petrec timpul de pace în grădini, războiul în tabere" **5)** Port în Japonia, americanii au lansat aici prima bombă atomică în 6 august 1945 **6)** Conducătorul primei mari răscoale a sclavilor din Sicilia, ucis de romani în 133 î.e.n ● Matei Lucaci ● Divinitatea egipteană, zeu al morților **7)** Unul care nu-ți dă pace **8)** Turnu Măgurele ● Unitate militară, corespunzînd unui regiment de ieniceri (în armata turcească) ● Comună pe Bertăani (jud. Sălaj) peste 5 000 locuitori ● Dumitru Udrea **9)** Exclamație care exprimă durere sau spaimă ● Element de compunere care întrebuințat înaintea numelor de funcții înseamnă al doilea **10)** Numele de pe firmă ● A șaptea lună ● Centimetru **11)** Capitală în Europa unde s-a semnat în 9 februarie 1934 pactul „Înțelegerii balcanice" între România, Iugoslavia, Grecia și Turcia cu scopul principal al menținerii păcii în regiune ● Înclinare spre a face rău altora (pl.) **12)** Scriitor latin autorul locuțiunii „SI VIS PACEM PARA BELLUM" care în sens mai larg înseamnă că pentru a apăra munca pașnică trebuie să fii oricînd pregătit să dai o ripostă hotărîtă agresorului potențial **12)** Acțiune de luptă ofensivă prin care se urmărește nimicirea sau capturarea inamicului sau distrugerea unor obiective militare **13)** Referitor la bomba a cărei putere este bazată pe energie nucleară ● Dispozitiv la război... pentru formarea unui rost.

VERTICAL : **1)** Totalitatea mijloacelor de luptă ale unei unități militare, ale unei țări etc. Pentru furnizarea lor se cheltuiesc sume fabuloase care întrebuințate în scopuri pașnice ar fi o mare binefacere pentru omenire ● Insulă în arhipelagul indonezian (Sondele Mari) **2)** Acoperămînt de metal pentru protecția capului purtat în vechime de osteni în timpul războiului ● Zeul războiului identificat cu Ares din mitologia greacă **3)** Liniște și pace ● Literă care înseamnă într-o locuțiune „sfîrșitul" **4)** Regiment, prescurtat ● Persoană săracă **5)** Renunțare la înarmare și reducerea pînă la desființare a forțelor armate existente, inclusiv a organizațiilor militare, subiectul unor conferințe de mare și acută actualitate ● NATO decapitat **6)** Autorul celebrului roman „Război și pace". ● Prim pe la sfîrșit ! **7)** Cal neîncălecat în timp de război... cînd muzele tac ● Para ! ● El face un zgomot ca acela ce se aude la trecerea tancurilor **8)** Salut adresat de luptătorii din arena cezarului ● Unealtă așchietoare ● Nerezistent (fig.), lipsit de energie **9)** Încetarea temporară a ostilităților prin înțelegerea părților în luptă, adică o scurtă pace între două războaie **10)** Eroina unei povestiri de A. de Musset ● Om cu fire și imaginație și sensibilitatea compunătorului de poezie (fem.) **11)** Formă de luptă folosită atunci cînd nu este posibilă ofensiva și prin care se urmărește zădărnicirea ofensivei inamicului și distrugerea forței sale vii și a tehnicii de luptă ● Cai frumoși încălecați prin Dobrogea **12)** Navigator spaniol, primul marinar al Europei care a făcut turul lumii cu Magellan, (Juan Sebastian) ● Act (internațional), prin care un stat, o autoritate etc. impune forțat altui stat anumite condiții **13)** Autorul versurilor : „De-o fi una, de-o fi alta, ce e scris și pentru noi. / Bucuroși le-om duce toate de e pace, de-i război" **14)** „...Antantă", organism politic, format din România, Iugoslavia și Cehoslovacia, care avea ca obiectiv principal respectarea prevederilor tratatelor de pace de la sfîrșitul primului război mondial și menținerea statu-quo-ului.

Virgil Ciotlos

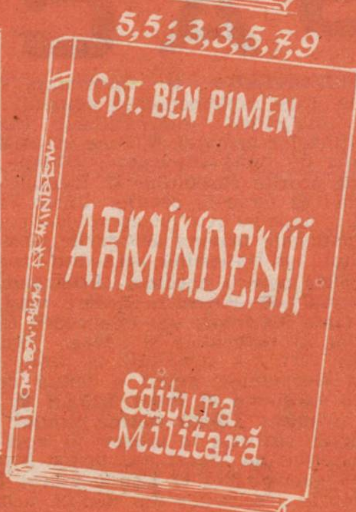

Coperti literare
de
CORNEL
POPESCU

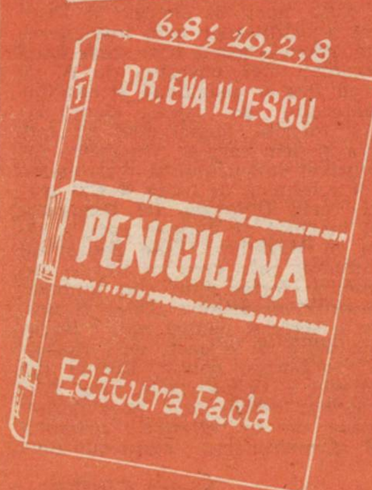

4,7; 7,2,4
DAN URSU
EROAREA
ED. MILITARĂ

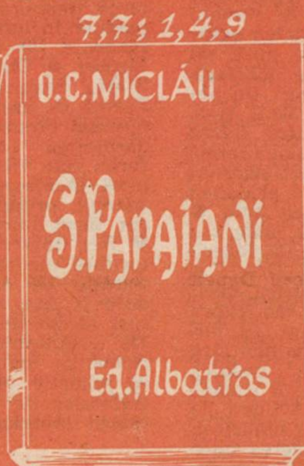

6,7; 7,2,7
AL. BORIS
PÎLNIA
Editura
M. Eminescu

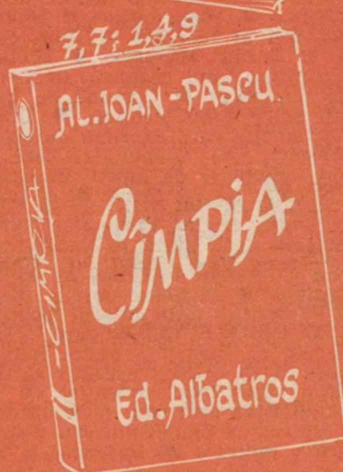

5,10; 4,2,7
FL. N. DUŞAN
NU
RĂZBOIULUI
SONETE
C.R.

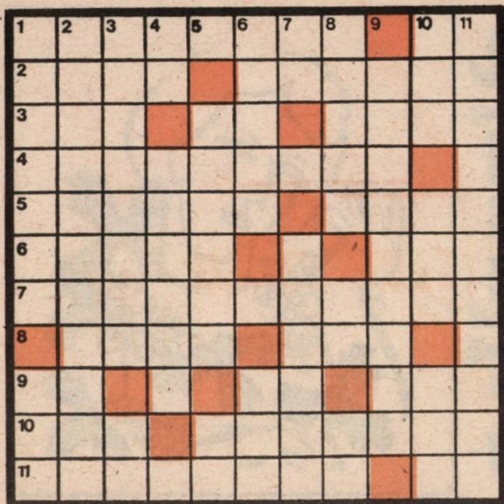

6,5; 11
E. COSTEA
Imnuri
CARTEA ROM.

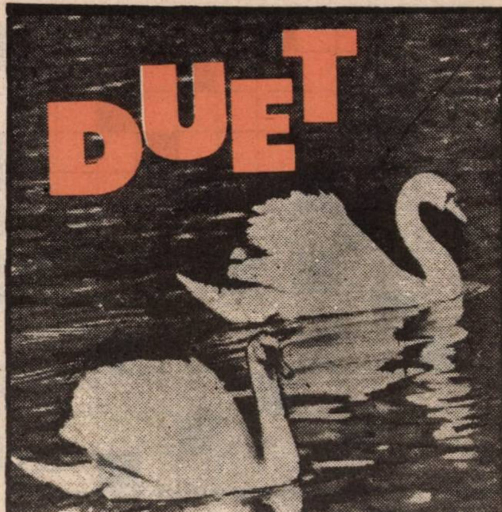

5,5; 3,3,5,7,9
CDT. BEN PIMEN
ARMINDENII
Editura
Militară

6,8; 10,2,8
DR. EVA ILIESCU
PENICILINA
Editura Facla

7,7; 1,4,9
O.C. MICLĂU
S. PAPAIANI
Ed. Albatros

7,7; 1,4,9
AL. IOAN-PASCU
CÎMPIA
Ed. Albatros

ORIZONTAL : 1) Aici e lucru curat ● Unul mare și tare 2) Fugă în sol major ● Dau din toată inima 3) Cert este, întoarce fața ! ● Dus pe margini ! ● Tip de strîngere 4) Lunga vară fierbinte în versiune originală (pl.) 5) Te duce pînă-n pînzele albe ● Opoziția are cuvîntul 6) Au apucături bune ● Voal 7) În febra căutărilor 8) A exprima o maximă concentrare ● Scoborîtoare din munți 9) Vîrf prescurtat ! ● Plecare în itinerar ! ● Verb ce exprimă o însușire 10) Sînt în etate ● Au prezență simbolică într-un tabel 11) Nu admite nici o abatere ● Punte rebusistă !

VERTICAL : 1) Are prezență de spirit ● Asigură mersul înainte 2) Un semn de atenție 3) Te convinge cu vorbă bună ● Trecute în ziar ! 4) Mînie ! ● Straie de păpușoi ! 5) Profesiune de credință ● Cedă la mijloc ! 6) Tare de cap ● Intravilan ! 7) Caire ! ● Se ascunde în necunoscut 8) A face o expunere publică ● Pase în spate ! 9) O problemă de analiză cu trimitere la calculul probabilităților (pl.) 10) A face muncă de teren ● Trage la muscă ● Preparat din lapte bătut 11) Pune capul în pămînt.

Valeria Mârza
Dumitru Henegar

O întîmplare cu Bernard Shaw

O fundație americană obișnuia să invite la banchetul său anual doi scriitori englezi. În anul acela fură invitați George Bernard Shaw și un scriitor mai puțin cunoscut azi, Chancey Depew. Amîndoi se îmbarcară pe un transatlantic și chiar a doua zi se organiză un cockteil în cinstea lor. Căpitanul vasului îi rugă pe fiecare în parte să țină un mic discurs. Cînd, în marele salon de recepții, șampania fu turnată în cupe, fu invitat mai întîi să vorbească Bernard Shaw. Acesta, spiritual, cu umorul său fin și original dezlănțui în mai multe rînduri valuri de aplauze. Veni rîndul lui Chancey Depew. Era clar pentru dînsul : i-ar fi imposibil să vorbească asemeni confratelui său. Închinînd mai întîi în sănătatea celor prezenți, spuse :

— Înainte de a veni în fața domniilor voastre, Bernard Shaw și cu mine am hotărît să facem schimb de cuvîntări. Astfel el a ținut cuvîntarea mea iar eu urmează să o țin pe a lui. Vă mulțumesc pentru aplauzele cu care ați punctat cuvintele mele modeste. Acum urmează să țin eu cuvîntarea confratelui Bernard Shaw, dar vă fac mărturisirea că am rătăcit hîrtia pe care el mi-a dat-o și, sincer să fiu, nu-mi mai amintesc mare parte din ce scria el acolo. Pot să vă jur, însă, cu mîna pe inimă că totul era teribil de inteligent, de sclipitor, de frumos, de spiritual. Vă mulțumesc !

Asistența aplaudă frenetic. Toți rîseră cu poftă. Bernard Shaw, distrîndu-se mai mult ca ceilalți, strînse în cîteva rînduri mîna confratelui său.

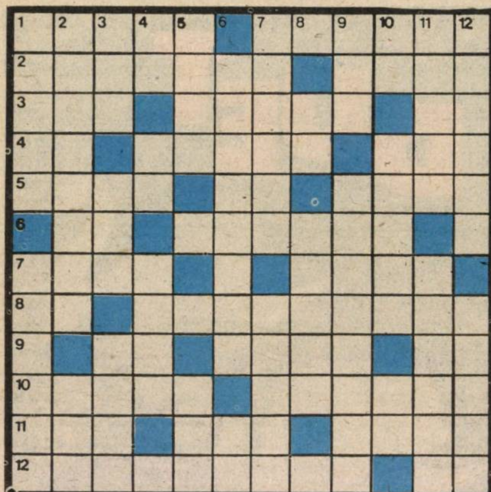
A doua zi, cînd Shaw își făcea plimbarea pe covertă, se apropie de dînsul un american. Acesta i se destăinui că este cel mai înfocat admirator al său.

— Aseară, spuse americanul, abia așteptam să aud cuvintele dumneavoastră. Nu înțeleg de ce ați acceptat să țineți cuvîntarea lui Depew, acest scriitor obscur.

— Cum se poate, domnule, îl apostrofă Shaw, cum se poate să afirmați asemenea lucruri ?

— Iertați-mă, domnule, dar pînă aseară și eu îl consideram pe Depew a fi o inteligență superioară, dar după prostiile pe care le-a debitat prin gura dumneavoastră, vă spun sincer că n-am mai cunoscut un scriitor atît de redus și de incoerent ca el.

m.p.

STRUGURI

ORIZONTAL: 1) Ciorchine ● Produs vinicol 2) Soi de viță de vie, cu mare capacitate de producție ● Capitală europeană 3) Principal produs viticol ● Sistem de susținere a viței de vie ● Pronume posesiv 4) Actiniu ● ...de Cotnari, soi autohton de viță de vie cultivat pentru producerea de vinuri albe superioare ● Ansamblu de cîntăreți 5) Boală a vinurilor ● Mililitru ● Arbore din familia betulaceelor 6) Veche formă de artă teatrală lirică japoneză ● Crustă de săruri depuse pe pereții vasului în care se păstrează vinul 7) Lopățica plugului ● Versuri (fig.) 8) Cute ● Proveniența soiurilor de viță de vie robuste, folosite ca portaltoi în combaterea filoxerei 9) Primele boabe din soiul Sultanină ● Începutul unui zvon 10) Presă manuală, folosită la zdrobitul strugurilor ● Soi de viță de vie, originar din Italia, foarte bine adaptat la noi 11) A apărea ● Ceauș..., varietate de strugure foarte gustos ● Material pentru confecționat araci 12) Soi autohton de viță de vie, cultivat pentru producerea de vinuri albe superioare ● 3,4 boabe de Ceasla.

VERTICAL 1) Mustul obținut din struguri fără presare ● Vinul care a căpătat un gust acru 2) Soi de viță de vie, cultivat pentru vinuri de culoare roșie ● Prenume feminin 3) Rang (inv.) ● Varietate (la vița de vie este foarte numeroasă) ● Localitate în U.R.S.S. 4) În lege ● Vorba gîștei ● Lingură mare de lemn, cu care se toarnă vinul din pritoacă în cadă 5) Țesătură aspectuoasă ● A regreta 6) Soi german de viță de vie, cultivat mai mult în Transilvania ● Tulpină de plop 7) Soi de viță de vie, cultivat pentru producerea de struguri de masă ● Mașină pentru mărunțit cartofi 8) Ultimele boabe de Busuioacă ● Mîhnit 9) Pronume ● Cancerul viței de vie 10) 2, 3 boabe din soiul Risling ● Clădire în vie, în care se prepară vinul ● În alei 11) A efectua o operație asupra viței de vie în vederea îmbunătățirii și măririi rodului ● Compus organic, cu importante proprietăți terapeutice, aflat din abundență în compoziția strugurilor 12) Alt soi de viță de vie, cultivat pentru struguri de masă ● Acont.

Dicționar: CASĂ, SAIM

Nicolae Șerban
București

PESCĂREASCĂ

— Mămico, peștii cresc și ei în lungime ca toate animalele?

— Fii sigur de asta. Tatăl tău a prins anul trecut un biet crăpcean și de cînd povestește isprava asta peștele a ajuns de aproape un metru.

OM CIVILIZAT

— Domnule farmacist, vă rog să-mi dați o pungă de ceai de sunătoare.

— Cum, pentru asta mă scoli la două noaptea? Nu puteai să vii mîine dimineața?

— Aveți dreptate, voi veni mîine dimineață.

ȘTIE EL CE ȘTIE

— În numele prieteniei noastre, te rog să-mi împrumuți 1 000 de lei.

— Nici o problemă. Ți-i dau cînd mă întorc de la Mare.

— Pleci la Mare iarna?

— Da' de unde!

N-ARE IMPORTANȚĂ

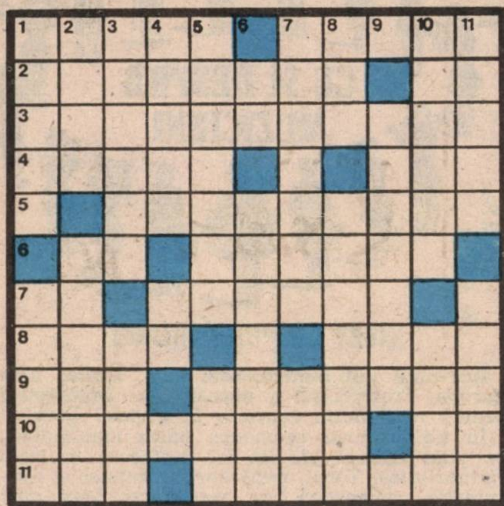
— Așa nu se mai poate, se agită soția savantului. Nu mai înțeleg nimic. Gazeta aceasta anunță moartea ta!

— N-am timp să mă ocup de chestii mărunte, răspunde savantul distrat. Ocupă-te tu de coroane...

COCHETA

— Nu pot să pun un diagnostic precis dacă nu faceți o radiografie, spune medicul.

— Imposibil, domnule doctor, eu nu ies bine în poză decît în profil.

Tainele CONDEIULUI

ORIZONTAL: 1) Făclie ce dă expresie ideilor și simțămintelor ● Primitoare in deal la vie... fără leliță 2) Vise ce dau iluziilor speranța împlinirii ● Emolient pentru o... gură aspră 3) Arc de triumf spre drumul adevărului 4) Perlă din șiragul devotamentului ● Crai ce trăiește lumea albă 5) Scăpărător năstrușnic în lumea de basm a copilăriei 6) Fiare simbolice ● Surogat apreciat pentru un noroc... porcesc 7) Talie felină! ● Eternă învelitoare peste fața împietrită a tăcerii 8) Unități ce merg la lucru ● Dulce împletitură a gîndurilor traduse 9) Ispită pentru leagănul păpușilor ● Mersul șovăielnic spre drumul ce duce la lumină 10) Semănător de perle din inepuizabila comoară a desăvîrșirii ● Sur pe la urechi! 11) Intermediar forte între ispită și imbold ● Judecata din urmă fără menajamente.

VERTICAL: 1) Jocul stelelor, ce le aprinde fața palidă ● Piesă la care și de care unii sînt bătuți la cap 2) Verdict ce leagă un șir de identități ● Unul de-ai noștri nedespărțit 3) Roade obținute prin perseverență și abnegație ● Amortizor de drept pentru glasul roților de tren 4) Contrapondere la o bătaie de coasă ● O uimire drăcească 5) Umăr la umăr pentru același ideal ● Îl devorează viermii de viu 6) Bănuț fără valoare! ● Revărsările binefăcătoare ale inimilor care nu pot seca 7) Cerințele primordiale ale economiei ● Are trecere la vad 8) Darul anilor cînd fac haz de noi ● Aranjamente pentru... dreptul pumnului 9) Capricii într-un tempo viu, brodate pe nervi 10) Înfundătură la o adică buclucașă ● Clienții lui Păcală, tratați în perioada lui Cuptor 11) Bătătură pe care jucătorii singuri și-o calcă ● Esență de furie cu acces la pungă.

Dicționar : BATCA.

Valeria Mârza

Mazărea și soldații

Manevrele la care participa Ludovic al XIV-lea se transformau de fiecare dată în adevărate serbări militare. Risipa era la mare cinste. Nu se ținea cont nici de banii aruncați pe somptuoasele uniforme, pe întreținerea atîtor soldați și nici de faptul că la fiecare exercițiu armatele distrugeau recoltele de pe zeci de hectare. Într-o astfel de împrejurare, pe cînd suveranul trecea în revistă regimentele sale de gardă, cineva începu să strige din răsputeri :
Minune ! Mare minune ! Era un țăran care își ridica mîinile către cer și striga :
Minune ! Mare minune !
Auzindu-l strigînd fără încetare un ofițer se apropie de el :
— Ce ai, omule de strigi așa ? Încetează, uite colo se află însuși Majestatea Sa .
Dar țăranul nici nu-l băgă în seamă. El continua să strige : Minune ! Mare minune !
Regele, intrigat și el de aceste strigăte, porunci să fie adus țăranul la el și îl întrebă ce rost au strigătele astea care nu se mai termină.
— Păi cum să nu strig, Măria Ta. Nici mie nu-mi vine să cred. Mi s-a întîmplat o adevărată minune. Uite, pe petecul meu de pămînt de colo am semănat mazăre. Și azi de dimineață cînd am venit să văd ce-a ieșit văzui acolo o puzderie de soldați. Minune ! Mare Minune, Măria Ta !
Îndrăzneala țăranului îl făcu să zîmbească pe Ludovic al XIV-lea care ordonă soldaților să părăsească ogorul cultivat.

Fabula cutezanței

La Jupiter, într-o vacanță mare,
Pe fiul său părintele il lasă,
Deși știa că-i firea lui fricoasă,
Să-noate însă nu în depărtare.

Dar marea, cum o știm, capricioasă,
Și mai ales cînd vîntul suflă tare,
Prin unde, ce soseau spumegătoare,
Ea și spre mal, părea vijelioasă.

Copilul, speriat, strigă îndată :
„—Vin valuri mari ! Să ies din apă tată ?"
Primi răspuns în semn de-mbărbătare :

„— Înoată dragul tatii, fără frică !
Cînd vezi, un val, că-n față se ridică,
Atunci, din mîini, să dai mai cu vigoare!"

Ionel Gologan

1	2	3	4	■ 5	6	7	8	9	10	11
2					■					
3						■			■	
■ 4			■							■
5							■			
6			■					■		
7	■			■			■			
8		■								
9						■				
10					■					
11								■		

OBSERVAȚII

ORIZONTAL 1) Pui de lele supraevaluat ● Florile recunoștinței dedicate cu respect vredniciei **2)** Zăbavă la răscrucea spre drumul adevărului ● Atitudine prin care se cîștigă stima societății **3)** Întoarce logica, dar le nimerește ● Ziar pentru utilizare personală! **4)** Lele cu poale scurte! ● Crescut dintre fruntași **5)** Victimele mîncătorici din lumea celor care știu să înoate (dim., reg.) ● Mezinul celor de-ai noștri ca brazii **6)** Bueștrii de modă veche ● Propteaua brațelor care n-au ce lucra **7)** Merge cu oastea! ● Adnotat pentru rebusiști ! ● ● Se cruță de la gură **8)** Scăpat teafăr de bucluc ! ● Floricică ce vă costă un bănuț **9)** Calitate ce implică dăruire, chiar dacă nu oferi nimic ● Puținvinovatul prins în scena de... iertare **10)** Clocește pe bani învechiți de stat ● Suporturi pentru povară la bine și la greu **11)** Idee sădită în ogorul incertitudinii ● Apusul unui poet !

VERTICAL: 1) Marea poezie cu fond de sărbătoare ● Clientul obișnuit al obiectelor pierdute **2)** Obiectul întruchipării distincte a originalului ● Cîntecul numelui dedicat primăverii **3)** Planorul visului aterizat pe conștiința neadormită ● Nod de piele ciufulit **4)** Martor ce îngînă istorioarele pescarilor ● Produsele iscusinței aprinsă de flacăra artei **5)** Înălțător dar greu ● Altoi la arborele cu spiță din categoria A **6)** Ipostază ce implică o achitare la momentul potrivit (fem.) **7)** Ecou stîrnit la masa verde ● Ne oferă o șansă de bună învățătură ● Dă ton de veselie jocurilor românești **8)** Talazul inimii legănat de fluierul doinașului ● Pălăria de voiaj a celui exasperat de cicăleală **9)** Oferă o bună dispoziție în cazul în care mașinile nu pornesc ● Rezultatul pozitiv al unei strîngeri (pl.) **10)** Informat cu precizie ! ● Întoarcerea eului zbuciumat în lăcașul cald al inimii **11)** Topitorie la subsol creată în neștire ● Zîmbește acru propriului său cerc de haz.

Valeria Mârza

LISZT LA PETERSBURG

Într-unul din numeroasele sale turnee prin Europa, Franz Liszt a poposit la Petersburg pentru mai multe concerte la curtea Țarului. În timpul unei asemenea unice manifestări, pe cînd marele pianist își desfășura cu brio virtuozitatea, Țarul, nepăsător, întreținea o conversație domestică cu vecina lui. Liszt auzi șoaptele și căută să nu-și întrerupă recitalul. Dar șoaptele se auziră din ce în ce mai insistent, astfel că imperiala conversație începu să fie auzită de toată lumea.

Atunci Liszt se opri brusc și se ridică. Țarul, contrariat, întrebă care e cauza acestei întreruperi. Liszt se înclină și răspunse sec :

— Majestate, cînd suveranii vorbesc, supușii trebuie să tacă !

WEBER ȘI VORBĂREȚUL

Cunoscutul autor al operelor „Freischütz", „Abu Hasan", „Oberon", Carl Maria von Weber, aflat la o serată, avu ghinionul să stea lîngă un individ vorbăreț care îl plictisi cu neroziile sale tot timpul. Iritat, compozitorul părăsi la un moment dat salonul. Invitatul, neînțelegînd ce se întîmplă, se adresă unui vecin :

— Am auzit că domnul Weber e un om inteligent și sociabil, dar astă seară el n-a deschis gura nici măcar o dată !

— Vă înșelați, îi replică vecinul. Pe cînd vorbeați a căscat de vreo zece ori...

MICUL LUSTRAGIU

Paderewski însuși, genialul pianist, ar fi povestit următoarea întîmplare petrecută pe cînd se afla în America. Începuse un lung turneu în această țară și ajunsese la Baltimore. Se plimba într-una din zile pe străzile acestui frumos oraș ; coama lui leonină îi flutura în vînt. (Paderewski își lăsase părul să-i crească lung, astfel că în jurul capului purta o adevărată aureolă).

Îi ieși înainte un mic lustragiu care îi propuse să-i curețe ghetele pentru un singur dolar. Pianistul îl privi cu bunătate pe copilul care avea niște ochi foarte frumoși. Era însă atît de murdar încît ochii săi străluceau ca niște cărbuni într-o mare de cenușă.

— Nu, micuțule, ghetele mele sînt curate, obrazul tău e murdar... Uite, îți dau un dolar dacă te speli repede... Grăbește-te !

Micul lustragiu se repezi la cișmeaua cea mai apropiată și se întoarse cu fața curată. Paderewski îl recompensă imediat. Dar băiatul, după ce îl privi cu interes, îi înapoie dolarul.

— Păstrează-l, domnule. Ai nevoie de el să-l dai frizerului după ce îți va tăia părul...

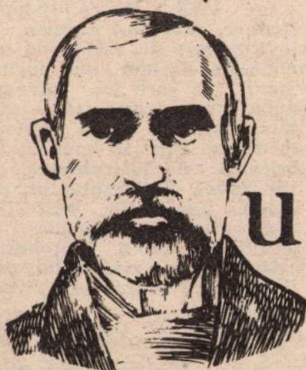
ORIZONTAL & VERTICAL

ORIZONTAL și VERTICAL: 1) De domeniul cititorilor în... stele 2) Furișare 3) Acțiunea și rezultatul unei... găuri în cap 4) Readuceri pe... linia de plutire 5) O dojenire mai rară 6) Selenare 7) Programe pentru public 8) Noduri pe rețea 9) Legături pentru cojocari 10) Asta-i întrebarea ! 11) Asta !

ORIZONTAL și VERTICAL: 1) A pune una peste alta 2) Operă de binefacere 3) Încolțiți... în natură 4) Legate 5) Barul strămoșesc 6) Copie după natură (inf.) 7) Chestie de obraz (pl.) 8) Minim... mediu ! 9) Punct ! 10) Unică !

Ioan Vasiu
Alba Iulia

1. CU PLOAIE
2. DIN FIZICĂ
(Scart anagramat : XXXXOXXX)

STRADALĂ
(Monoverb cu incastru anagramat : XXXXOX)

la minut

COLEGIALĂ

— Prietene, nu trebuie să-mi faci nici un reproș : eu pictez obiectele așa cum le văd.
— Bine, dar nu crezi că a venit timpul să consulți și un doctor de ochi ?

DA !

Ionescu o iubește la nebunie pe domnișoara Constanța. Se hotărăște în sfîrșit să o ceară de nevastă. Își ia inima în dinți și formează numărul ei de telefon.
— Alo, domnișoara Constanța ? îngînă el cu voce sugrumată.
— Da.
— Vreți să fiți soția mea ?
— Sigur că da ! Din toată inima. Dar, vă rog frumos, cine e la aparat ?

ORDONANȚĂ

Primarul unui mic oraș făcu publică următoarea ordonanță : „Pentru a se evita primejdia unui nou incendiu devastator pompierii sînt autorizați să facă exerciții în piața publică cu 24 de ore înaintea izbucnirii fiecărui sinistru".

PĂRERE DE RĂU

— Iordănescu ? Vă numiți Iordănescu ? Sînteți acela care a dispărut acum o lună cu actrița aia frumușică și nu i s-a dat de urmă ?
— Nu sînt eu, domnule, regret din toată inima.

ANIVERSARE

— Dragule, mîine se împlinesc 19 ani de cînd ne-am căsătorit. E aniversarea noastră. Ce zici, să tai curcanul ?
— De ce să-l tai ? Ce vină are biata pasăre ?

Balzac în trei ipostaze

Desen de Gabi Popescu

1.

Salonul prințesei Bragation se număra în anii guvernării lui Ludovic Filip printre cele mai însemnate locuri de întîlnire ale oamenilor de seamă din Paris. Printre cei care freeventau cu regularitate salonul se număra și Balzac. Într-una din seri, cînd invitații ajunseră să discute aprins despre subtilitățile sufletului feminin, romancierul cuceri auditoriul prin observațiile sale subtile. Emoționată, una dintre doamne, ajunsă la a doua tinerețe, exclamă :

— Vai, domnule Balzac, ce bine cunoașteți dumneavoastră femeile !

— Atît de bine, veni prompt răspunsul, încît mi-e deajuns să privesc o singură clipă o femeie ca să-i cunosc viața de la un capăt la altul. Doriți cumva să v-o povestesc pe-a dumneavoastră ?

— Da..., desigur..., șopti tulburată femeia, numai să nu vorbiți prea tare...

2.

Balzac trecea, mai mult din pricina reclamei pe care și-o făcea singur, drept un mare specialist în grafologie. O doamnă îi aduse într-o zi o foaie îngălbenită de hîrtie, pe care era așternut, zicea ea, scrisul unui băiat. Îl rugă să-și spună părerea despre cel căruia urma să-i examineze scrisul.

Balzac privi cu atenție hîrtia, apoi întrebă :

— Dumneavoastră sînteți mama acestui tînăr ?

— Nu, bineînțeles !

— În cazul acesta vă voi spune adevărul și vă rog să nu vă supărați. După părerea mea, și vă asigur că e părerea unui bun cunoscător, băiatul e cu totul lipsit de inteligență și înclinat către nimicuri. Într-un cuvînt n-o să se aleagă mare lucru de capul lui.

Doamna izbucni în rîs.

— Dar ce e de rîs în asta ? întrebă Balzac nedumerit.

— Domnule, îi zise femeia printre hohote, foaia pe care o aveți în mînă v-a aparținut cu mulți ani în urmă. O întîmplare a făcut să-mi parvină una dintre primele dumneavoastră încercări literare...

3.

Pe la începutul secolului un gazetar de la o publicație din Sudul Franței tipări sub numele său una din primele nuvele — evident, foarte puțin cunoscute — ale lui Balzac. Mai mulți cititori atraseră prin scrisori atenția redacției despre adevăratul autor și directorul ceru condeierului să-și ceară scuze în mod public. Acesta îl liniști pe director spunîndu-i că n-a făcut-o decît pentru binele foii sale. A doua zi putu fi citită în gazetă următorul anunț :

„Bravo ! Cu puțin timp în urmă am dat tiparului sub numele meu o nuvelă prea puțin cunoscută a marelui Balzac. Am făcut asta spre a demonstra că publicația noastră e citită de buni cunoscători ai literaturii franceze, de elita intelectualității regiunii. Ceea ce s-a și întîmplat ! Numărul mare de scrisori primite vorbește de la sine de asta. Încă o dată : Bravo !"

Directorul fu mulțumit de răspuns și felicită pe redactor, mărindu-i totodată salariul.

r.r.

DESPRE...

...JOCUL DE CUVINTE

Calamburul este la fel de vechi ca și limbajul. Autorii antichității clasice îl practicau fără reținere. Franța secolului al XVI-lea l-a cultivat cu predilecție. Mai aproape de noi, Tristan Bernard i-a dăruit o strălucită noblețe. Intervertirea hazlie de litere sau silabe într-un grup de cuvinte căreia francezul îi spune „la contrèpeterie" datează din vremea lui Rabelais. S-ar putea ca el însuși să fie și inventatorul. Francezii au uitat-o ca s-o redescopere și să fie în mare vogă spre sfîrșitul secolului al XIX-lea. Șarada nu este anterioară secolului al XVIII-lea. Șarada în acțiune este fiica secolului al XIX-lea. Anagrama este o creație a antichității clasice. Numără cu siguranță peste două mii două sute de ani. Curtea lui Francisc I i-a acordat toată stima. Și chiar și acrostihului, care este o invenție latină din primele secole ale erei noastre. Enigma își are rădăcinile puternic înfipte în mitologia greacă. Primul „anchetator" celebru e fără discuție Sfinxul din drumul către Teba. Iar primul laureat e Oedip. Ghicitoarea, cimilitura medievală e una din urmașele demne ale enigmei. Iar în ceea ce privește rebusul, e probabil cel mai vechi joc de cuvinte și începe cu hieroglifele faraonilor.

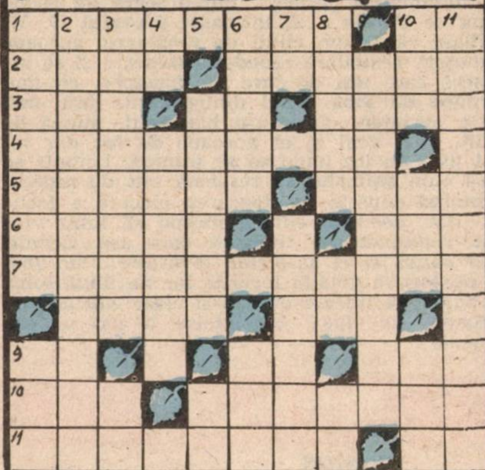
...CLARINET

În 1690, Jean-Christophe Denner, fabricant german de instrumente de suflat, dă numele de clarinet unui instrument pe care l-a inventat după lungi și ostenitoare căutări, pornind de la fluierul medieval. Fiii săi, apoi alți fabricanți de instrumente, îi vor aduce clarinetului un neîndoios număr de perfecționări care îi vor permite să pătrundă într-o orchestră șaizeci de ani mai tîrziu, prin Rameau în Franța și Vivaldi în Italia.

Traduse și adaptate de Vintilă Ornaru

Variațiuni PE ACEEAȘI GRILĂ

ORIZONTAL: 1) Locul unde mulți înghit hapul ● Vîrf de bază 2) Prefix pentru o... „tură îndrăzneață !" ● Curele de transmisie pentru năbădăile inimii 3) Admis fără alternative ● Destin împlinit ● Taie frunze la cîini și coada la pisici 4) Călduri insuportabile în jur de zero grade 5) Darul unei „scorpii" travestită în dulcinee ● Oponent din fire 6) Pietrele nestemate ale hărniciei ● Sita meșterului țesător 7) Scumpe la vedere și cu mare căutare 8) Mijloc de sprijin cînd stai pe gînduri ● Scăunel de la magazinul „povești pentru copii" 9) Au petrecut bine ! ● Spătar ● A strînge în brațe 10) Se pierd în negura vremurilor ● Echivalent pur și simplu al mediului meu plăcut 11) Tip de producție la diferite altitudini ● Bine te-am găsit !

VERTICAL : 1) Festa pe care ne-o joacă umbrele ● Compas de teren 2) Avans acordat în vederea unui risc 3) Arta prin care se obține o gură de aur ● Jos pălăria ! 4) Cam nepotrivit ! ● Foi strînse pe un... mijloc încă necopt 5) Celebră comedie ridicată în slavă ● E deplasat cumsecade 6) Aureolă care înfierbîntă capul mîndrelor ● Înscrişi la zi 7) Bun de dat peste gură ● Moare străpuns de curiozitatea lumii 8) Atrage atenția cu o rafinată modestie ● Sport cu finale impuse ● M-ai și descris clar ! 9) Premisele ce plutesc în luntrea incertitudinii 10) Execută figurile impuse la sol ● Bucla pentru care mulți sportivi se întrec ● Apare galben de gras după... nițică bătaie 11) Nuia ce se încovoaie pierzîndu-și luciul

Valeria Mârza

— Mă adresez dumneavoastră, radioascultătorilor, precum și numerosului public aici de față...

ȘTIAȚI CĂ?

...Poezia lui GEORGE COȘBUC „Noi vrem pămînt" era cunoscută în Spania încă în ultimul deceniu al secolului trecut, ea fiind tipărită pe foi volante și răspîndită în Catalonia ?

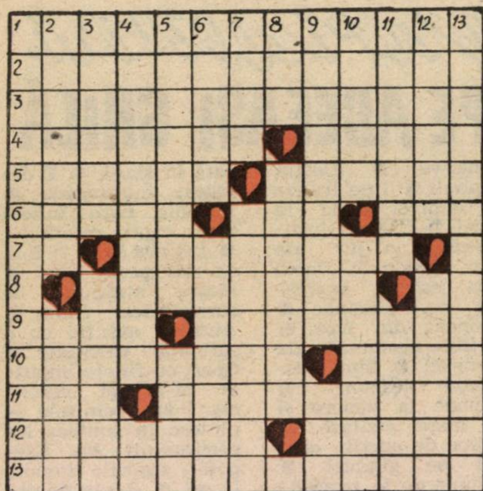
...Volumul de debut „Poemele singurătății" al lui VICTOR EFTIMIU a fost editat la Orăștie, în anul 1912, de „Librăria Națională" ?

Această librărie avea să lanseze, în același an, un alt scriitor : pe LIVIU REBREANU, „Frămîntări".

...Volumul de poezii de MIHAI EMINESCU apărut în limba engleză, în anul 1936, la Londra, a fost prefațat de marele dramaturg BERNARD SHAW ?

...Cea mai veche traducere literală, în limba română, datează din anul 1620 ? Este vestita „Alexandria" în care sînt relatate faptele lui ALEXANDRU MACEDON.

Dumitru Vasi-Șoimoșanu

Record egalat

ORIZONTAL : 1) Obiect de calcul 2) Bilanțul sfîrșitului de an școlar 3) Iuțeală de mînă și băgare de seamă 4) Pregătit de paradă (od.) ● Oraș dobrogean 5) Vai de mine ● Semnatarul unei cambii. 6) Părăsit ● Fîn (reg.) ● Baltă 7) Spetează ● Care a primit forma dorită (fem.) 8) Zăvoriți ● Aluminiu 9) Hang ● Acțiunea de alegere a fuiorului din cinepă (pl.) 10) Alpiniștii muntelui „Găina" ● Necaz (reg.) 11) Aici ● Arta de a vorbi frumos 12) Prezență episodică pe scenă ● Curățat 13) Principală furnizoare la „Fiat lux".

VERTICAL : 1) Sfarmă piatră (!) 2) Dres ● Veac 3) Rostit... la vechiul schit ● Resturi animale sau vegetale din vremuri apuse 4) Apartament provizoriu ● Pană 5) Copleșitor ● Sens 6) Mic țînțar tremurător ● Gata de pornire 7) Ivit ● De trebuință omului (pl.) 8) Itinerarul preferat de Eol pe mare ● Masă plastică întrebuințată la fabricarea mustucilor 9) Fără margini (pl.) ● Sau 10) În fața hanului ● Dichisit (reg.) 11) Supusă agresiunii ● A agăța 12) Balama ● Pus pe pari 13) Tot ce se poate întîmpla.

Ștefan Olteanu
Ocna Mureș, Jud. Alba

Nota autorului : Luv, propilizare — în Lexiconul tehnic român. Restul cuvintelor în DLRC

O POVESTE CU CÎINI

Întorcîndu-se acasă, într-o seară de iarnă, după ce vînase o zi întreagă, filozoful G. W. Leibniz văzu cum cîinii de vînătoare, aproape înghețați, renunțară repede la mîncare și se întinseră care mai de care pe dușumea, cît mai aproape de sobă. Unul dintre cîini, însă, mai puțin sprinten, din cauza bătrîneții, mîncă liniștit, apoi veni și el aproape de foc dar nu mai găsi un loc unde să se întindă. Leibniz se miră cum animalul se resemnă atît de repede, rămînînd departe de dogoarea plăcută a focului. Dar, deodată, cîinele începu să latre violent, repezindu-se tinerește spre ușă. Ceilalți cîini săriră și ei să-i țină tovărășie. Dar abia își părăsiseră potăile locurile lor de lîngă sobă, că dulăul se retrase ușor și-și alese culcuș bun, aproape de foc. Bineînțeles, la ușă nu era nimeni.

REPLICI

GHINION

— Ghinion pe capul lui Ionescu. L-a părăsit iubita !

— Dar care o fi fost motivul ?

— L-a văzut sărutîndu-și nevasta !

PROMPTITUDINE

— Domnule comisar. Azi dimineață m-am întors dintr-o lungă călătorie și am aflat că ați fi arestat un om pentru vina de a mă fi ucis.

— Prea tîrziu, domnule, individul și-a mărturisit deja fapta.

LOGICĂ

— Bărbatul meu, săracul, a murit la puțină vreme după ce ne-am luat...

— Așadar n-a suferit prea mult !

ÎNTRE PRIETENE

— Ionel îmi spune mereu că sînt visul său de totdeauna...

— Da, mie mi s-a destăinuit că de la o vreme are numai coșmaruri !

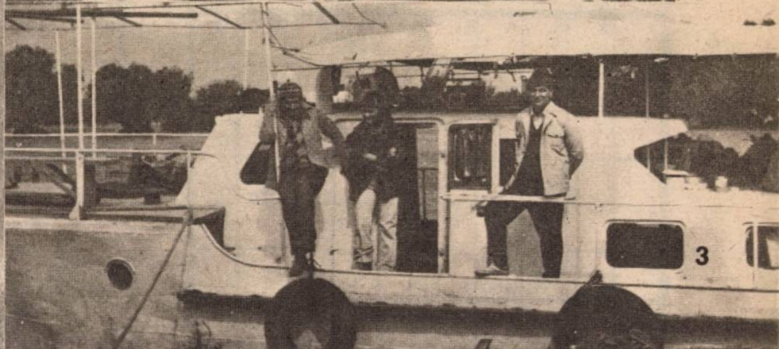
Scriitori la... pescuit

Vînător de imagini :

Radu Anton Roman

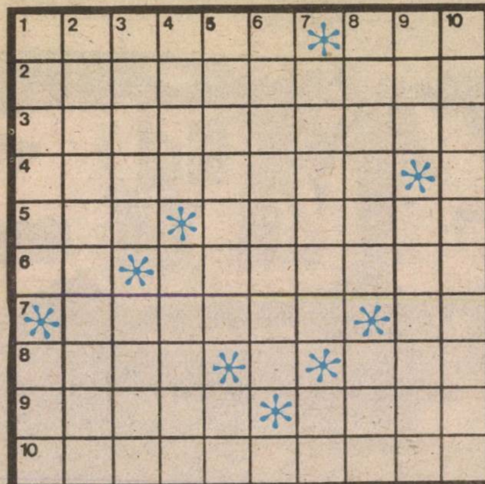

Obişnuit cu recuzita scenică, Mircea Radu Iacoban pleacă la pescuit înarmat cu o puşcă de vînătoare (1) ● Singur printre pescari : Ion Băieşu (2) ● Cazacioc peste copastie. Interpret : Petre Sălcudeanu. Acceptă rolul de spectator îngăduitor : Dumitru Radu Popescu (3) ● Abia acum înţelegem de ce fabulele lui Nicolae Dragoş sînt „cu sau fără morală" (4) ● Ioan Dan Nicolescu pozează cu un peşte cumpărat (5) ● Dacă Darie Novăceanu ar scrie povestea acestei grandioase reprize de pescuit, Márquez ar traduce-o imediat pentru toată America Latină (6) ● Temperatura : minus 12° ; altitudinea 1,90 m (cu şoşoni : 1,96) ; rezultatul : două fiţe. Florin Costinescu va scrie un sonet despre această ispravă (7).

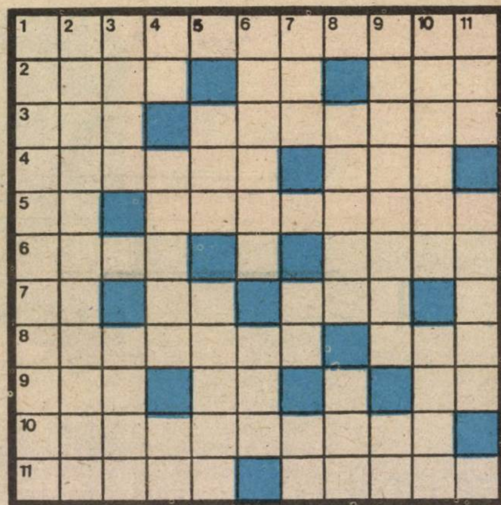

DESTĂINUIRI

ORIZONTAL : 1) Banca-ntîi ● Vîrful casei [Material ajutător într-o redacție] **2)** Rază de cerc. **3)** Semn de bună creștere. [Forță de muncă] **4)** Munții lui Hefaistos. **5)** Fata din Elada ● Viile de viață lungă ! [Prezențe în istorie] **6** Plai (sing.) ! [Naiv fără margini] ● Cap de pește ! [Formație marină de vînătoare] **7)** Barba țapului ! (pl.). [Blană pentru haine (pl.)] ● Cadru specializat ! [Malurile Siretului] **8)** Bot de cîine ! ● Descuiați la cap ! [Priorități de dreapta] **9)** A face din nou [A o lua drept înainte] ● Alb la față. [Tip de perucă] [Păzitor de boboci] [Scăpat cu fața curată]. **10)** Calea Victoriei.

VERTICAL : 1) Un gît de apă [Vin cu apă (sing.)] ● Cal alb din Săliște ! **2)** Esență de spirt. [Tare de cap.] **3)** Neregulă la o bază de recepție. [Luată de urechi.] ● Nesimțit la culme. **4)** Mîncare de pui. [Carne de pasăre!] [Acompaniament poetic] ● Încununată de succes [Aura înălțimilor] **5)** Asigurare de viață (mit.) ● Bază hipică în Banat ! **6)** Material de finisare a metalului. **7)** Se ia după vorbele unuia și altuia [Ia cuvintul]. ● Falduri de steag. **8)** Coada calului (pl.) ● Înghițitoare de flăcări. [Paza contra incendiilor (pl.)] [Se aruncă în foc (pl.)] **9)** Segment de motor. ● Plin de voie bună. [E un caraghios simpatic] **10)** Șarpele care iese la drum. [Drumul de acces printre coclauri.] [Cale de întoarcere.].

Cornel Popescu

APRECIERI

ORIZONTAL : 1) Libertate îngrădită. **2)** Lucrător al pămîntului ● Caiete pentru citire ! ● Pom fructifer... dublu. **3)** Spune adevărul ● Carne bătută (pl.). **4)** Scoate în evidență ● Pune în posesie. **5)** Coleg ! ● Evidențe la zi. **6)** Căutată într-un deșert ● Fără nici un dumnezeu. **7)** Teme scrise pe dos ! ● Tub gol ! ● Din viața noastră. **8)** Cuvînt specific (fem.) ! ● Susțin unele cursuri, chiar și puțin importante. **9)** Nu-i a bună (masc. pl.) ● Rest jumătate ! ● Pentru puțin ! **10)** Lucru de mînă (pl.). **11)** E de speriat, nu altceva ● Bun de tipar.

VERTICAL : 1) Adunare generală. **2)** „Interpretă" pentru o fugă. **3)** Curat murdar ● Pusă la curent, e în siguranță. **4)** Trai ! ● „Amîndoi sîntem de-o mamă / De-o făptură și de-o seamă" ● Miss retro !! **5)** Sieste !! ● „Mama" copiilor pentru copiii cu mame. **6)** Veste pentru constructori ! ● Căzută din cer pe vreme friguroasă. **7)** Scoate capul ● Ca la dentist ! ● Uns la picioare ! **8)** Între patru pereți ● Dirijor al evoluției vieții. **9)** Termen pentru calificare ● Laș ! **10)** Aflate în echilibru ● Cu chemare. **11)** Timpi morți ● Mult prea stimat și drag.

Nicolae Rotaru

Fotografie de Vasile Blendea

Statornici cititori ai revistei «Luceafărul», Valeria și Virgil Ogășanu transmit cititorilor noștri, prin intermediul almanahului, urări de bine pentru anul 1985

Almanahul „Luceafărul" 1985

Nicolae Dan Fruntelată – redactor șef, M. Ungheanu – redactor responsabil, Mircea Croitoru – secretar de redacție, Ion Cucu.

Coperta:
Decebal Scriba și Dan Stanciu

Tipărit la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii" sub comanda nr. 40396.

Istorii neelucidate. Alexandru Lăpușneanu — un nedreptățit

O temă producătoare de capodopere. Sub singele cerului. „Salt în necunoscut

Inorogul — un animal fantastic? Ucenicul lui Pitagora. Aventură în Africa.

Povestirile lui Creangă ascund un limbaj mitic? Ultima rachetă «Exocet». S.F.

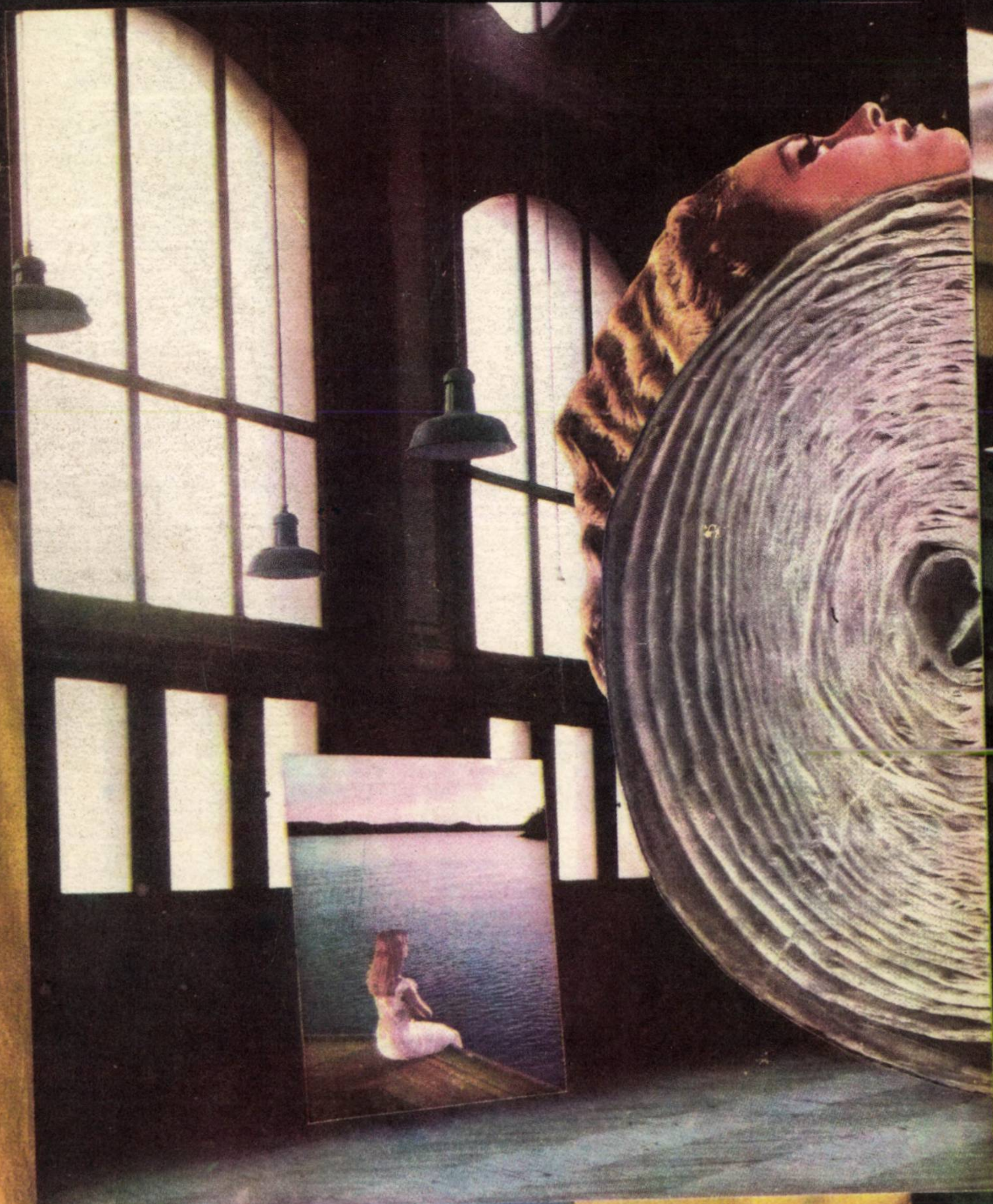
Un martor al României de altădată. Mapamond. Semn de întrebare la Loch Ness.

Un Robin Hood al aromânilor. Fărșerotul Caciandoni, Scandalul „Flick"

4 povestiri de Gabriel Garcia Marquez. Un dosar exhumat. Fără steaua galbenă.

Un alt Terente? Sfinx: 12 povestiri polițiste. Domino — ediție specială

Almanah '85 Luceafărul

Lei 25

ALMANAH LUCEAFĂRUL '85